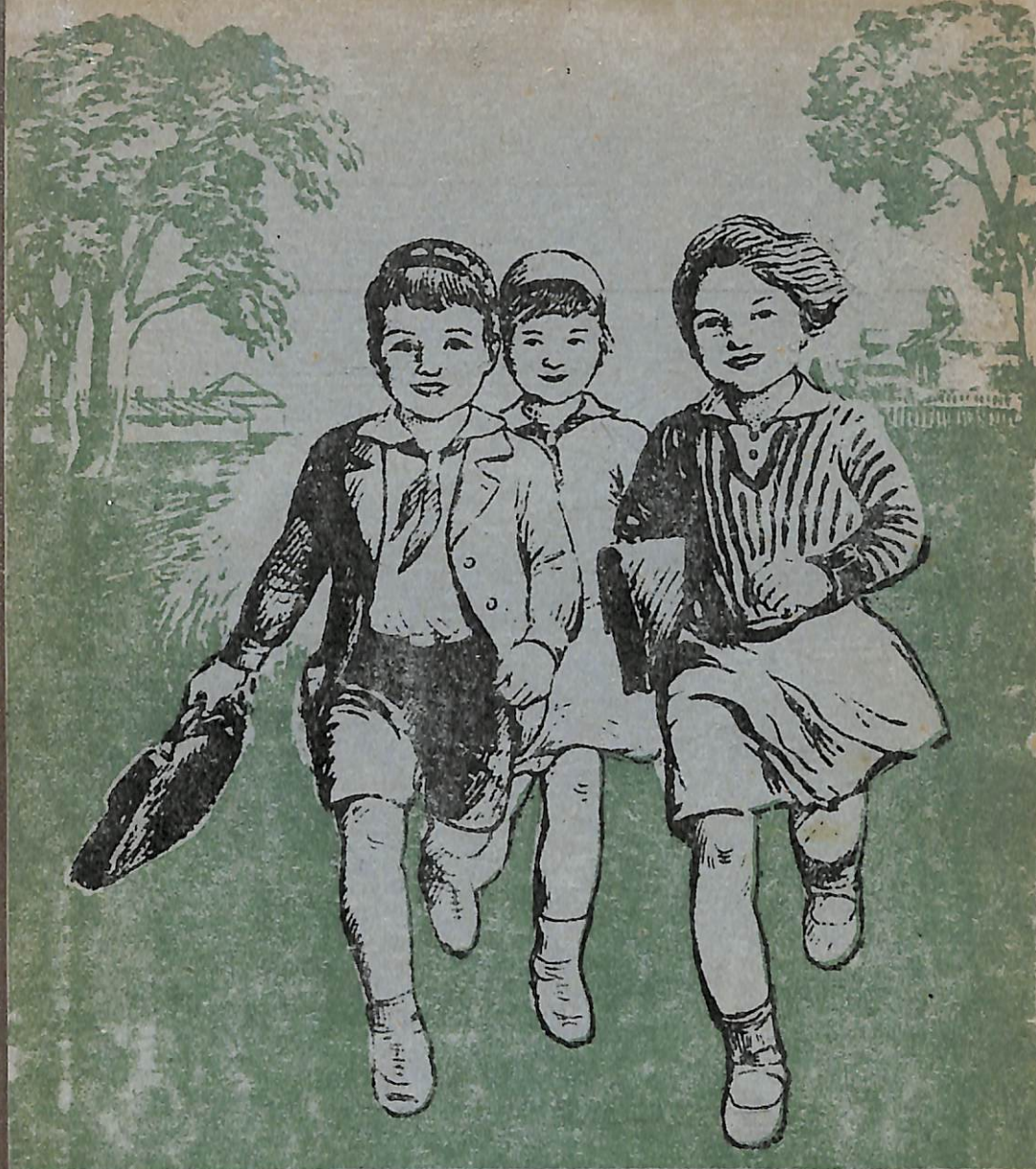

Հ. ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ

ԱՅԲԲԵՆԱՐԱՆ

ԳԻՆԸ Զ. Բ.

49199-8

Հ-30

ՀԱՅՊԵՏՀՐԱՏ

1940

491.99-8

Հ-30

հոգ

04 MAY 2010

Հ. ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ

Ա Յ Բ Բ Ե Ն Ա Ր Ա Ն

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Ե ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ ԼՈՒՍԺՈՂԿՈՄՄՏԻ ԿՈՂՄԻՑ

ՅԵՐԿՐՈՐԴ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Հ Ա Յ Պ Ե Տ Հ Ր Ա Տ
Յ Ե Ր Ե Վ Ա Ն

1940

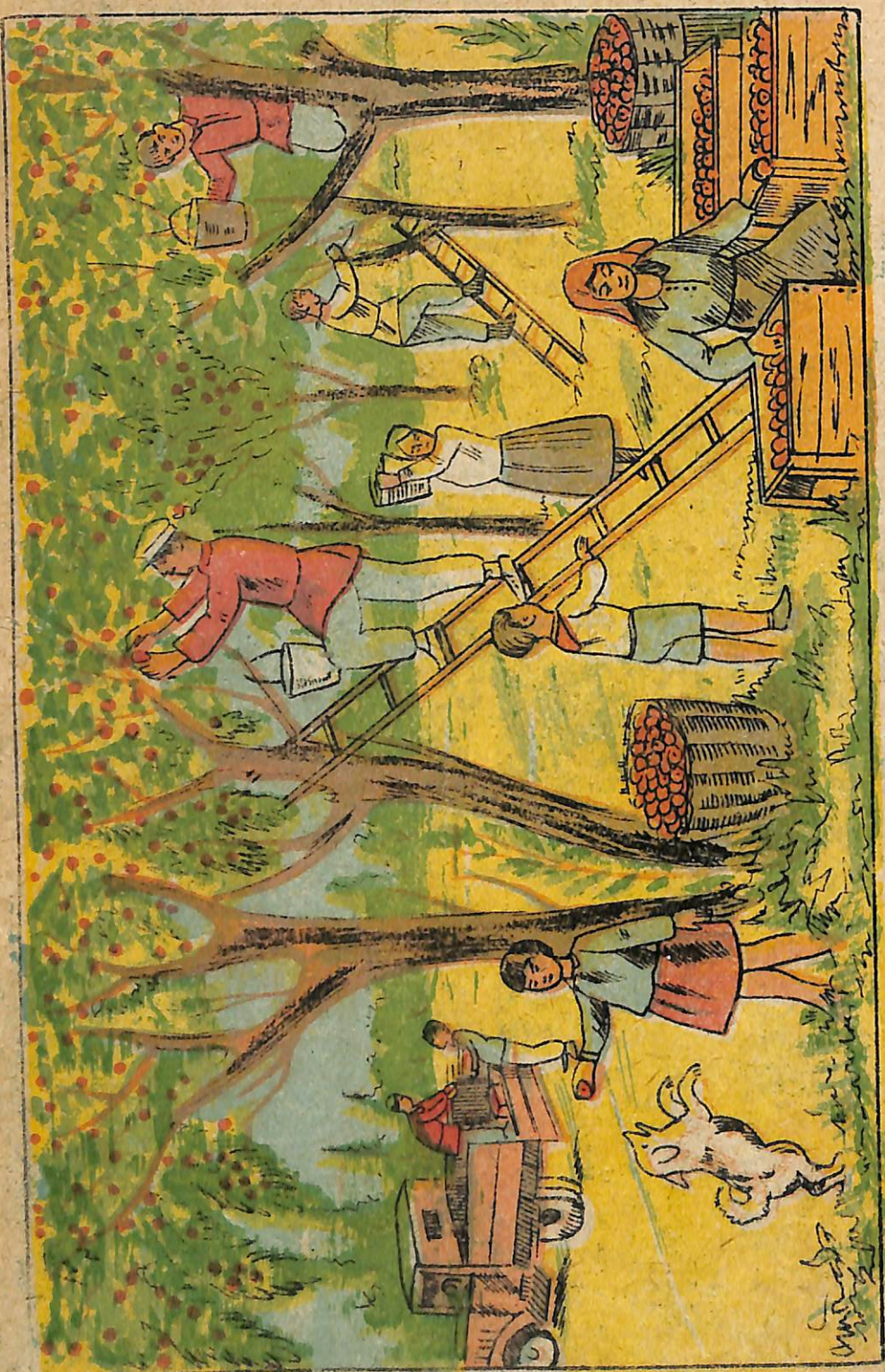
10.06.2013

8660

А. АЙРАПЕТЯН
БУКВАРЬ
Гиз Арм. ССР, Ереван, 1940 г.

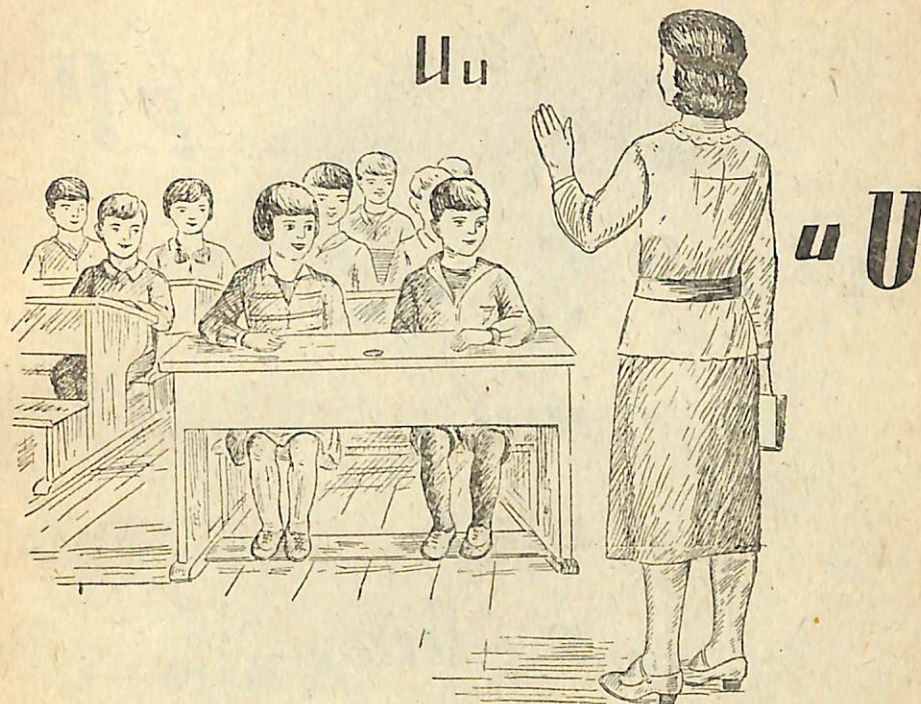

ա Ա

ա

ԱԱ

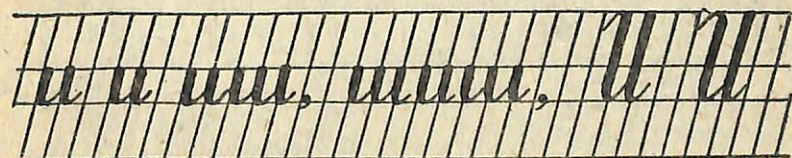
ա Ս

աա

ա-աա

աաա

աաաա աա

Ր Ր

••ր

աա

աար

ա-աա

ա-րա

արա

Արա աաա աար:

Արա, աաա աար:

Կ Գ

Կ • Կ

ԿաԿ

Կար

աար

Ա-րա

ա-աա

ա-Կա

Կա-րաԿ

ա-րա

Արա, ԿաԿ աաա Կար:

Կ Կ ԿաԿ, Կ Կ

տ Տ

տ • տ

տաւտ

սար

պաւտ

պար

տար

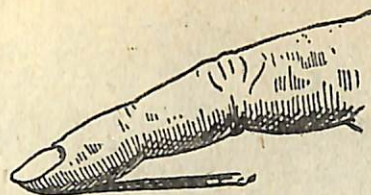
պապ

Տաւտ, սա տար:

Արա, սաա պաւտ:

Պապ, սաա սար:

տ տ տաւտ, տ տ

մ Մ

մ • մ

մաւտ

պար

մաա

ա-տամ

տաւտ

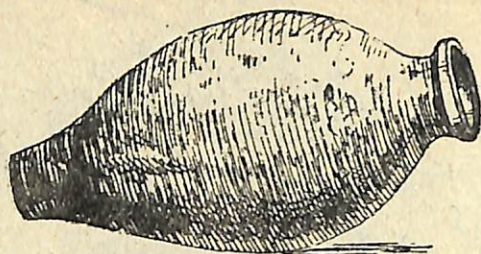
Ա-րամ

Տաւտ, սաա մաւտ:

Արամ, սաա տամ:

Պապ, սա տար մաա
մաա արա:

մ մ մաւտ, մար, մ մ

կ կ

կ

կա

կար

կապ

մաս

պատ

կա-րաս

պա-կաս

կա-մար

կա-րապ

պա-րապ

Տատ, կար արա:

Արամ, ասա կարաս կա:

կ կ կար, կապ, կ կ

1

ե ե

. ե .

Սա մեկ ե:

մեկ

կես

կես

սեր

մատ

տես

տետ-րակ

եմ-մա

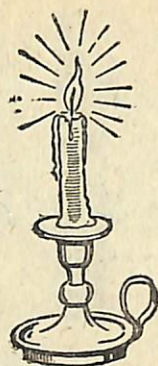
Արամ, սեր կեր:

Տատ, ապա ասա տետրակ:

եմմա, տես, սա տետրակ ե:

Արամ, ապա ասա պարապ, կարապ:

ե ե մեկ, կես, ե եմմա

Ռ Ռ

• Ռ •

որ
մոմ
մոտ
կապ
կետ

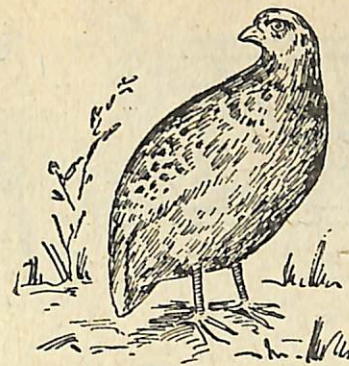
ո-րոր
կա-րո
կա-մո
Մա-րո
Սա-րո

Տատ, որոր ասա:

Որոր, որոր Մարո:

Կարո, տես, սա մոմ է, սա կարաս է:

Ռ Ռ մոմ, մոտ, Ռ Ռ

Լ Լ

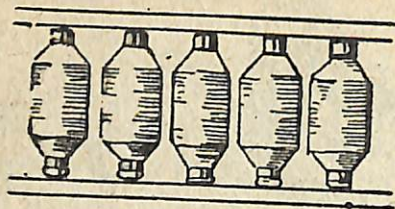
Լ • •

ալ
կալ
լար
լոր
սեր

Սոս
լո-տո
սա-լոր
Պե-պո
ար-տել

Սոս, ապա ասա. սա լոր է, սա սալոր է:
Պեպո, սեր կա. սեր տամ կեր:

Լ Լ լոր, կալ, Լ Լ

ի ի

ի. ի.

մի
միս
պատ
մեկ
մոմ
լոր
լար

ի-լիկ
կա-պիկ
մա-տիտ
կար-միր
ի-րա
սի-րե-լի
լի-լիկ

Իրա, մի կապիկ կա. արի տես:
Սիրեւի Լիլիկ, արի մի կարմիր մատիտ տամ:

ի ի միս, ի իրա

ոլ Ռի

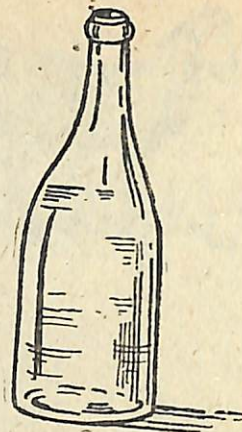
ոլ ♦

ոլր
ոլլ
ոլս
սոլր
մոլր
կալ

կոլտ
կա-տոլ
կոլ-կոլ
սա-լոր
եմ-մա
Ա-րոլս

Արոլս, Արոլս, սոլս արա, սոլս:
Իրա, ասա. կոլ-կոլ, սոլ-սոլ:
Եմմա, արի մի սալոր տամ, տար տոլր
սիրեւի պապիս:

Լ Լ ու ուլ, լու ռ, Պա Պա

շ Շ

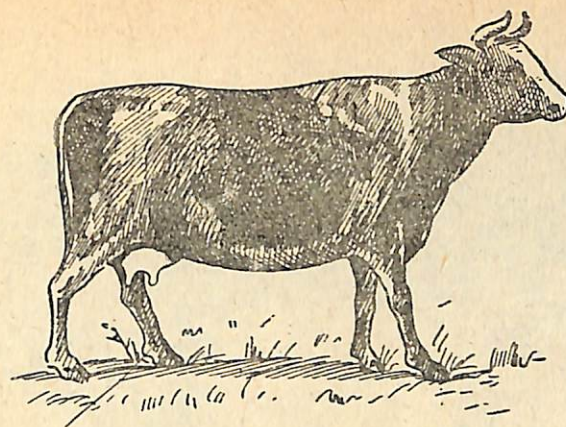
շ • շ

շիշ
շալ
մոշ
շուտ
շոր

շեկ
պա-շար
Շուշիկ
Մի-շա
Շա-րա

Շարա, արի մի շիշ տամ:
Շուշիկ, շուտ արա մի տետրակ
ու մի կարմիր մատիտ տուր:

շիշ, շալ, մոշ, շուտ, շոր

վ վ

• • վ

ով
կով
վոտ
լավ
կավ

վա-րոտ
շա-պիկ
շու-կա
կո-վիկ
կա-շի

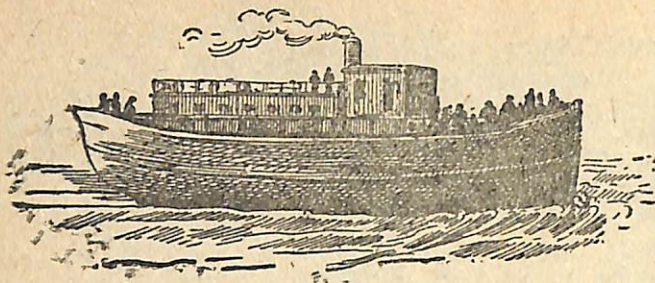
վարոտ, վար արա:

կովիկ, կովիկ,
իմ լավ կովիկ,
կարմիր կովիկ,
Արի մոտիկ:

3525
40

վ վ կով, վ վարոտ

ն Ն

ն . .

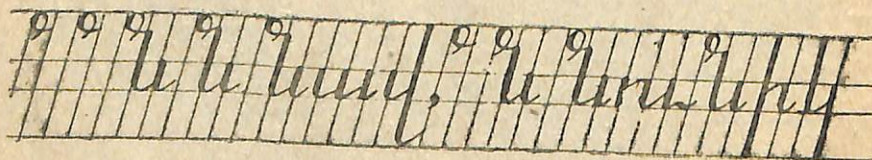
նա
նավ
տուն
շուն
նուշ
վար

վար-սիկ
լու-սին
ա-նուշ
ա-շուն
պա-նիր
պի-ո-ներ

Նինան մեր վարսիկին շատ է սիրում:
Նա ասում է.

— Սիրելի վարսիկ, արի մեր տուն մի՛, լավ
մատիտ տամ, տար մուկ նկարի, շուն նկարի,
լուսին ու նավ նկարի:

Սարի ուսին
Սիրուն լուսին

Ընկեր
Լենինը

Ընկեր
Ստալինը

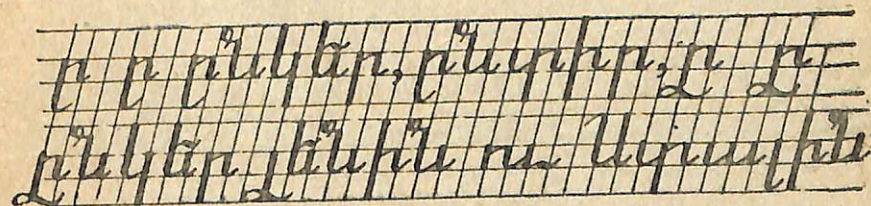
Ըն-կեր
Ըն-տիր
Մա-նի-կը

Շու-շի-կը
Ո-նի-կը
Նու-շի-կը

«Սովորի՛ր, սովորի՛ր, սովորի՛ր»:

Ասել է ընկեր Լենինը:

Ընկեր Ստալինը մանուկներին շատ ու շատ
է սիրում:

— Մեր սիրելի ընկեր Լենինն ասել է. «Սովորիր, սովորիր, սովորիր»: Լավ եմ սովորում, վոր մեր սիրելի ընկեր Ստալինը լսի ու ասի. «Ապրե՛ս, պատիկ Վանիկ, շատ լավ ես սովորում»:

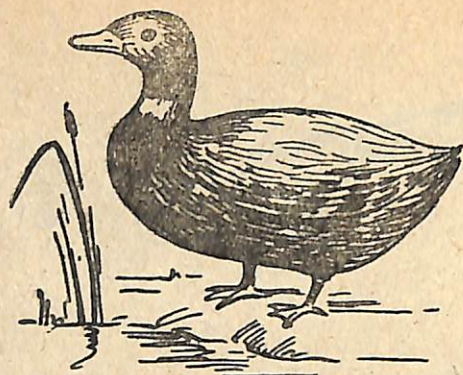
20

դա-սա-րան
դա-տա-րան
դա-տա-վոր
ու-շա-դիր

— ՍՈՒՆ արա, Վանիկ, սՈՒՆ արա: Դաս է,—
ասում է Սեդան:

21

բ Բ

բ + +

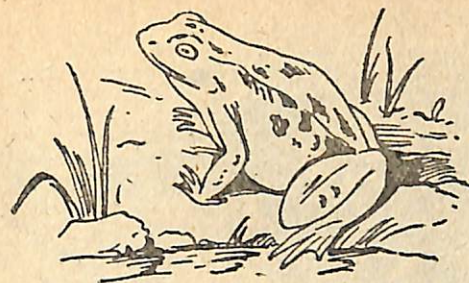
բաղ	նալ	բա-ղիկ
բալ	բուն	բա-նակ
բակ	դաս	բամ-բակ
Բոբ	բա-րակ	բա-նա-լի

Բ Ա Դ

- Բաղի մասին մի վոտանալոր ասեմ:
- Ասա, եղիկ, ասա տեսնեմ:

— Բաղիկ, բաղիկ
Կարմիր տոտիկ,
Եղ ուր բարով,
Շորոր տալով:

բ բ բաղ, բակ, բալ, Բ Բ
Բոբ շան անունն է:

գ Գ

գ + + +

սագ	գորտ	գի-շեր
բակ	վոտ	գո-մեշ
գետ	գա-րի	սա-գիկ
գիր	գո-տի	Գա-գիկ
գոմ	գա-րուն	Գա-բո

Ս Ա Գ Ի Կ Ը

- Ո՞ւր ես գնում,
Սագիկ սիրուն,
Որոր-շորոր
Դու ամեն ուր:
- Դեպի գետակ,
Բաղերի մոտ,
Վոր վանամ
Տոտիկ ու վոտ,
Ման գամ սիրուն
Են արտում,
Իրիկունը
Ելի գամ տուն:

գ գ սագ, գորտ, Գ Գ
Գագիկը գիր է գրում:

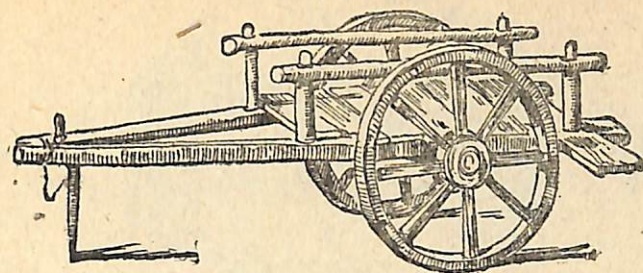

5. ♦ ♦

հավ	հասկ	հա-տիկ
բահ	հաստ	Հու-սիկ
հով	հո-վիվ	հաստ-լիկ
հինգ	ա-գահ	հա-րե-վահո

— Սահակ, Բաբկեն,
Գազիկ, Սուրեն
Բա մեր ազահ
Հավերն ուր են:
— Պատի տակին,
Հուսիկ տատի:
Հինգն ել հրեն,
Հաստլիկ—հաստլիկ,
Ման են գալիս,
Գտնում հատիկ:

h h hand, push, half, n n
household halfhearted li:

JB

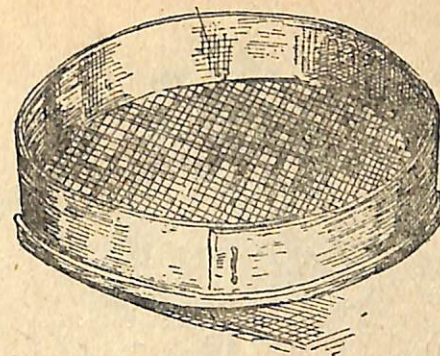
◆ ◆ J ◆

այ	գուշն	Հա-մո
այդ	հա-սակ	Յեր-վանդ
լույս	հայ-րիկ	յե-րե-կո
սայլ	մայ-րիկ	այ-լան-դակ
գայլ	հան-գիստ	յեր-կիր

ԳՆՅԼԸ

— Վա՛յ, մայրիկ, մայրիկ, գայլը, գայլը,
ասում եր պատիկ Յերվանդը:
— Ո՞ւր ե, Յերվանդ, ո՞ւր ե գայլը:
— Պատի տակ, մայրիկ: Ա՛յ, ա՛յ բակի պա-
տի տակ:
— Բա դա գա՛յլ ե, բալես: Շուն ե:
— Շո՞ւն: Այդ տեսակ ել շո՞ւն կլինի:
բրդոտ, հաստ, ալյանդակ: Իսկ մեր Բորը պատիկ,
սիրուն, սպիտակ:

ՀՀ գաղթ, մայրիկ, ՀՀՀ
Հերմանդ. ր գաղթ գերան:

Ղ Ղ

. . Ղ

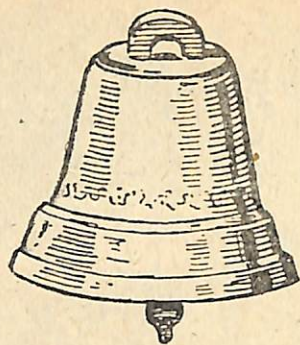
ող	կա-ղամբ	այ-սոր
մաղ	մե-ղու	Յե-րեմ
մեղը	Սո-ղո	ա-ղավ-նի
հող	Ղու-կաս	Վա-ղի-նակ

ԱՂՈՒՆ ԵՆ ՄԱՂՈՒՄ

Այս տարի մեր արտելի աղունը շատ է: Այսոր մեր արտելում աղուն են մաղում: Մաղում են, վոր տանեն աղան: Բրիգադիր Վաղոն հսկում է, վոր աղունը լավ մաղեն: Ղուկասը, Գալուստը, Բաբկենը, Սողոն, Հրայրը, Աղափին շատ լավ են մաղում:

Ղ Ղ մաղ մեղու, հող, Ղ Ղ
ղուկասը մաղում է:

Դա՛ ընկերներն են.
Գայանե հայրուհյանը,
Լրույր Բարսեղյանը,
Արուսյակ Յեկեմայանը,
Վյուրիկ մեփսիսյանը,
Իրայր Գալստյանը:
Հուրիկ
հայրուհեյանն

զ Զ

յեզ	զա-զար	Յե-ղիշ
զանգ	վող-նի	Վազ-գեն
սազ	զա-վակ	զա-նա-զան
յուզ	զան-գակ	պար-տեզ

ԱՐՏԵԼԻ ՅԵԶՆԵՐԸ

Մեր արտելը հիսուն յեզ ունի: Բոլոր յեզներն ել գեր են, սիրուն ու զանազան գույնի. սպիտակ, կարմիր, դեղին: Մարալ յեզան վզին պստիկ զանգակ կա: Վազգենն է կապել:

Յեզներին նայում են Սահակը, Ղուկասը, Զավենը, Յեղիշը, Ազատը, Բաբկենն ու Դանիելը:

Այս տարի մեր արտելը յեզների համար նոր գոմ է շինել: Նոր գոմը շատ լուսավոր է, յերկար ու լայն:

յ յ յեզ, զանգ, Զ Զ
Զավենը զանգ ունի:

խ խ

խ

սեխ	խոտ	խո-նավ
սոխ	խիտ	խո-շոր
խաղ	խա-ղող	Սշ-խեն
խող	սո-խակ	պա-տաս-խան

ԱՐՏԵԼԻ ԱՅԳՈՒՄ

Պաղողը հասել էր: Արտելի այգում զանազան տեսակի խաղող կար. կարմիր ու դեղին, խոշոր ու մանրիկ:

Մի անգամ, հանգստի ուրը, Զարուհին ու Վազգենը, Աշխենն ու Պրենը յեկան արտելի այգին, վոր զբոսնեն, համ ել խաղող ուտեն:

Այգեպան Զավենը հյուրերին սեխ ու խաղող տվավ:

խ խ սոխ, խոտ, խ խ
խոբենը սեխ է ուտում:

4 շ

	շ . . .	
չաղ	Չու-չիկ	Վոչ-խար
չիբ	չա-միչ	կա-հաչ
չոր	Ա-չիկ	գը-բիչ
չորս	Խա-չիկ	կա-չա-ղակ

ԱՁԻԿԻ ԳՐԻՉԸ

— Գրիչս ուր ե, Խաչիկ, ուզում եմ դասս գրեմ, գրիչս չկա,—ասում ե Աչիկը:

— Յես ի՞նչ գիտեմ, Աչիկ,—պատասխան 'ե տալիս Խաչիկը:

Մեկ եւ վազելով սենյակը մտավ Չուչիկը, Աչիկի գրիչը բերանին:

— Խելագար Չուչիկ, այդ ուր ես տարել իմ գրիչը,—ասում ե Աչիկը:

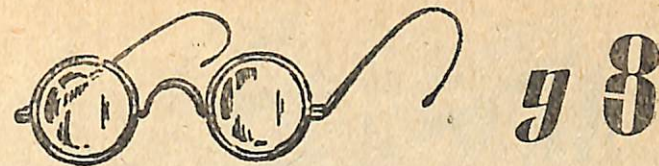
Իսկ Չուչիկը՝

— Համ, համ, համ:

Ուզում եր ասել.

— Տամ, տամ, տամ:

Չ չ չորս, չիբ, չոր, Չ Չ
Չուչիկ լամ ամուսն ե

. . . . ց

ցախ	ցեց	ցե-րեկ
ցան	ցող	դըպ-րոց
հաց	կա-ցին	ակ-նոց
ցանց	ցո-րեն	Յո-ղիկ

ՄԵՐ ԴՊՐՈՅԸ

Յես այս տարի յեմ գնացել դպրոց: Դպրոցը շատ լավ ե:

Մեր դպրոցն ունի չորս դասարան: Դպրոցում կա վեց ուսուցիչ: Դպրոցի վարիչն ե ընկեր Յուլիկը:

Իմ ընկերներն են. Յողիկը, Աչիկը, Վաչիկը, Խորենը, Զարուհին, Ղուկասը, Յերվանդը, Համոն:

ց ց ցեց, հաց, ցախ, ց ց
Կույսիկ գնաց դպրոց

p ♦ ♦ ♦ ♦

ՔԱՄԻՆ

քա-ղաք
 քա-ցախ
 ցա-մաք
 Սա-քո
 Քե-րոր

Բերան չունի սուլում ե,
Վռաներ չունի վազում ե,
Զի վախենում վոչ վոքից՝
Մարդուց, սրից, կրակից:

d d

♦ ♦ *d*

ՀԱՄԱՐԻՆ

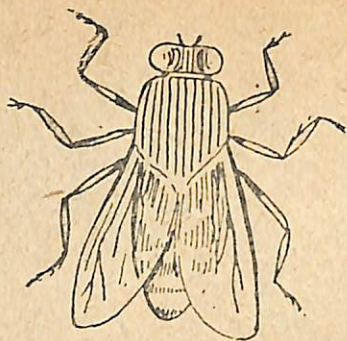
Ժորժիկ

တၢ်-သၢ်-ၵုၤၵုၤ

♣ ♠ ♣ ♠

— Դպրոցում ժողով կա: Փամի չորսին
պետք է գնամ,— պատասխանում է Քնարիկը:

32

Ճ Ո՛

ճ . . ճ

ճուտ
ճիշտ
ճանկ
ճաշ

ճանճ
ճա-գար
ճա-կատ
բա-ժին

ճա-հիճ
ճար-պիկ
ճի-ճու
Տա-ճատ

ՏԱՃԱՏՆ ՈՒ ՃԱՆՃԸ

Տաճատը ճաշում էր: Այդ ժամանակ մի ճանճ, տը՛ղղ, յեկավ ու նստեց Տաճատի յերեսին: Տաճատը քշեց:

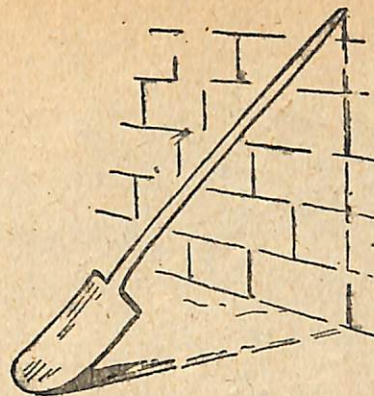
Տը՛ղղ... Ժիր ճանճը յեկավ ու նստեց Տաճատի ճակատին:

Տաճատը քշեց:

Տը՛ղղ... Ծարպիկ ճանճը յեկավ ու նստեց Տաճատի զգալի վրա:

— Այ աներես ճանճ, ժամանակ ես գտել չարչարելու: Չե՞ս տեսնում, փոր ճաշում եմ,— բարկացավ Տաճատը:

Ե Ե Ե ու յ, Ե ու Ե, Ե ա ն Ե, Ե Ե
Ե ա ն Ե ռ նստեց պապիին:

Թ Թ

թ .

թել
թերթ
թեյ
ճանճ

թութ
ճուտ
թուխս
թաթ

թուխ
ճաշ
թուղ
թի

ճի-ճու
Թա-մար
ճա-շա-բան
Թաշ-կի-նակ

ՄԱՔՈՒՐ ԹԱՇԿԻՆԱԿՆԵՐ

Մի որ մեր դպրոցի բժշկուհին, ընկեր Թա-մարը, մտավ մեր դասարանը:

— Յերեխաներ,—ասաց նա.—հիվ թաշկինակ չունի:

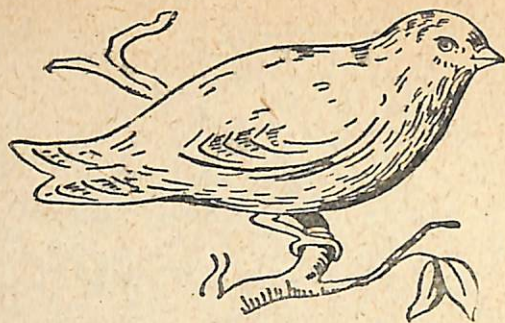
— Ունենք, ունենք, ընկեր Թամար,—պատասխան տվին բոլորը:

— Դե, ցույց տվեք:

Բոլորն իրենց թաշկինակները ցույց տվին: Տաճատի թաշկինակը թանաքոտ էր, Ժորժիկինը՝ կեղտոտ:

Ընկեր Թամարը նրանց նկատողութ յուն արեց:

Թ Թ Թ ու Թ, Թ ե լ, Թ ե ռ Թ, Թ Թ
Թ ա լ նստեց Թ ե յ Ե ի ա ն Ե:

ծ Ժ

ծ . .

ծիտ	ծա-րավ	թա-նաք
ծիլ	ծի-ծաղ	ծա-նոթ
ծուխ	ծի-րան	գոր-ծիք
ծով	Ծո-վիկ	գոր-ծա-րան

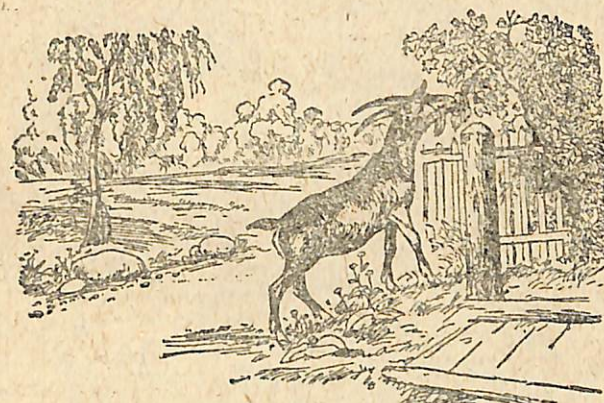
ՀԵՔԻԱԹ ԾԻՏԻԿԻ ՄԱՍԻՆ

Ուշ աշուն եր: Յուրտ եր ու քամի:
 Ծիտը նստել եր մերկ ճյուղին: Դողում եյին
 նրա բարակ ու կարճիկ վոտիկները:
 — Ծիվ, ծիվ,—ասում եր նա իր ծանոթ
 կաշաղակին,—տաք որերը վոր գան, տոտիկիս
 համար գուլպա պիտի գործեմ:

Ճ Յ Յիւր, ծիւ, ծաղիկ, Յ Յ
 ծովիկը ծաղիկ ե փաղկե

ՃԱՆՃԸ

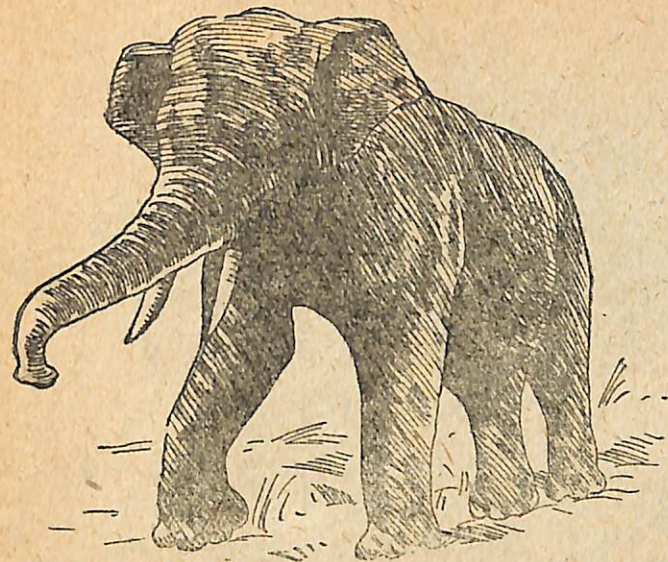
Թշնամին ե մեր ցեղի,
 Թե քաղաքի, Թե գյուղի.
 Աղտն ու կեղտը վոտներին,
 Տարածում ե թույն ու մահ:
 Այդ անիրավ ճանճերին
 Կոտորեցեք անխնա:

ՍԱԹԻԿԻ ԱՅԾԸ

Հոկտեմբերիկ Սաթիկը մի ճերմակ այծ ունեւ:
 Ամեն որ այծը գնում եր արածելու:
 Սաթիկն այծին ասում եր.
 — Այ իմ սիրուն այծիկ, գնա ծիլ ու ծաղիկ
 արածիր: Իրիկունը մայրիկս քեզ կթի, սեր ու
 մածուն պատրաստի: Յես ել ուտեմ, կշտանամ:
 Մայրիկը ծիծաղում եր ու ասում:
 — Այո, այո,
 Ծիլ ու ծաղիկ մեր այծիկին,
 Սեր ու մածուն մեր Սաթիկին:

Աշխատի շուկան
 Աշուն յեկամ,
 Ահրուս աշուն,
 Գյուղից բերին
 մրգեր հասուն:
 Ինչ ահրուս ե
 Կոյխոյ շուկան,
 միրգ, կանաչի,
 Ինչ ուլեն կա:

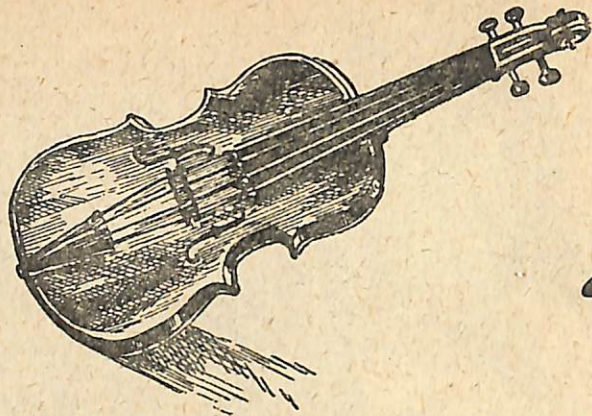
փ Փ

փիղ	փող-կապ	փե-թակ
խոփ	փո-շի	փայ-լուն
փայտ	Ար-փիկ	փա-փուկ
ծափ	փո-ղոց	փե-տուր

Փ ի Ղ

Արփիկը, Ժենյան ու Փայլակը գնացին գազանանոց:
 Պատերի տակ շարված եյին մեծ-մեծ յերկաթե
 վանդակներ: Այդ վանդակներում կային. կապիկ, փիղ,
 վագր, քարայծ, աղվես, թռթակ, գայլ, ճագար, բորենի:
 Փայլակին, Ժենյային ու Արփիկին ամենից շատ
 զուր յեկավ հսկա փիղը:
 Փիղը շարունակ շարժում եր իր հաստ ու յերկար
 կնճիթը:

փ փ փիի, փայլու, փ փ
 փայլակը փիղ փեկամ:

Զ Զ

Զ

Նուր		Նու-թակ		Նը-րա-դաց
քաջ		Ձա-լալ		Ներ-մա-չափ
արջ		Ձա-վիկ		Նու-թա-կա-հար

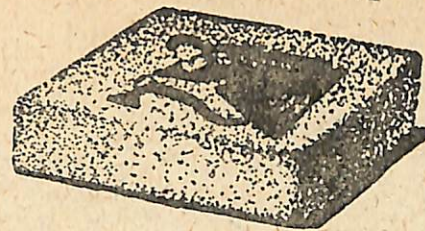
ԶՈՒԹԱԿԱՆՆԱՐ ԶԱԼԱԼԸ

Գերազանցիկ Զալալին հայրիկը մի Նու-թակ եր նվիրել:

Հնկեր Զավիկը Զալալին Նու-թակ նվագել եր (սո-վորեցնում):

Փայլակը, Ծովիկը, Թամարը, Տաճատն ու Արփիկը գալիս եյին փոքրիկ Նու-թակահարի մոտ:

Զալալը նվագում եր, Փայլակն ու Ծովիկը յերգում եյին, իսկ Տաճատն ու Արփիկը պարում եյին:

Ն Ռ

Ն

ծառ		արջ		Ռու-բիկ
բառ		ա-ռու		առ-յուծ
դուռ		ռե-տին		ա-ռա-վոտ
լանջ		թի-թեռ		տո-նա-ծառ

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԺԱՄ

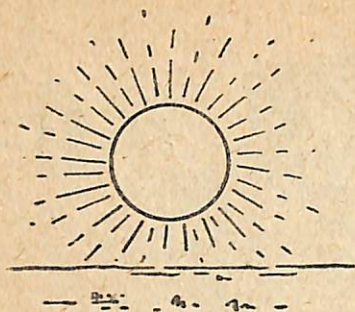
Ուղիղ ժամի յոթին ռադիոն սկսեց խոսել.
— Յերեսաներ, այսօր պետք ե սովորենք մի վո-տանավոր: Վերցրեք թուղթ ու մատիտ: Պատրաստ եք: Դե, գրեցեք.

«Կանաչ դաշտի լալեն եմ յես,
Ստալինի բալեն եմ յես,
Դալար արտի ծաղիկն եմ յես,
Լենին պապի թոռնիկն եմ յես»:

Զավիկը, Արփիկն ու Ռուբիկն այս վոտանավորը գրեցին, հետո անգիր սովորեցին:

զ զ զուր, չալ, զ զ
զալալը զու-թակ ու նի:

Ռ ո ծառ, բառ, դուռ, Ռ Ռ
Ռուբիկը գերազանցիկ ե:

. . . և

. . . և

արև
տերև
թև
թեթև

բարև
Սևան
Յերևան
Յեզ-գի-հե

ՅԵՍ ՍԻՐՈՒՄ ԵՄ

Յես սիրում եմ
Կարմիր արև,
Պայծառ արև,
Յես սիրում եմ
Կանաչ տերև,
Նախշուն տերև,
Յես սիրում եմ
Գարնան որվա
Զովը նաև:
Բարև, բարև,
Պայծառ արև,
Բարև, բարև,
Կանաչ տերև:

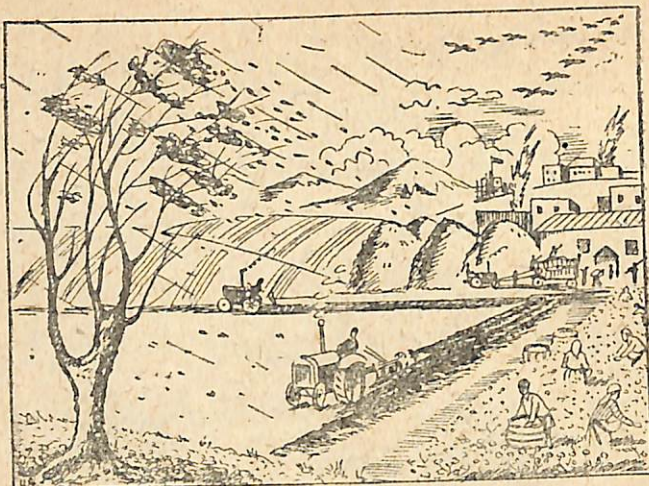
և և արև, տերև Յեզ

ԱՇՈՒՆ

Դեղնած դաշտերին
Իջել ե աշուն,
Անտառը կրկին
Ներկել ե նախշուն:

Պաղ-պաղ մեղի հետ
Փչում ե քամին,
Քշում ե տանում
Տերևը դեղին:

Աշուն
Դեղնած դաշտերին
Իջել ե աշուն,
Անտառը կրկին
Ներկել ե նախշուն:
Պաղ-պաղ մեղի հետ
Փչում ե քամին,
Քշում ե տանում
Տերևը դեղին:

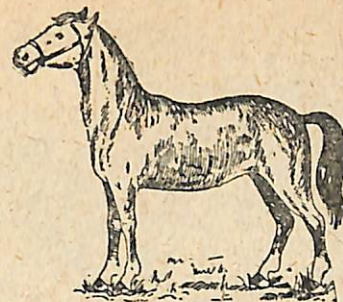
ՈՒՇ ԱՇՆԱՆԸ

Անտառը մերկացել է: Փշում է սառը քամին:
Ծառերը կարծես մրսում են, դողում:

Անտառում ել թռչուններ չկան. թռել զնա-
ցել են դեպի հարավ, դեպի տաք յերկրներ:

Մնացել են միայն ճնճղուկը, կաշաղակը և
ազռավը: Նրանք ել մոտեցել են մարդկանց տնե-
րին, վոր ուտելիք ճարեն:

Կոլտնտեսային դաշտերում բամբակը չա-
նաքել են, աշնան վարը՝ վարել:

Ճ Զ

Ճ +

ձուկ

ձի

ձու

ձոր

տանձ

սանձ

խըն-ձոր

ձը-մեռ

ձեռ-նոց

ձրկ-նորս

ձը-մե-րուկ

ձի-ա-վոր

ՔԱՋ ԶԻԱՎՈՐԸ

Ո՞վ է տեսել Ռուբիկի պես քաջ ձիավոր:
Զողն արել է ձի,՝ վրան նստել: Մտրակը շար-
ժում է, չափ ընկնում և ասում:

— Հեռո՛ւ, հեռո՛ւ: Իմ ձին հրեղեն է: Գնում
եմ Զորագեղ, ձեզ համար տանձ ու խնձոր բերեմ,
ձու բերեմ, ձավար բերեմ, հեռո՛ւ, հեռո՛ւ:

Ճ Ճ ձի, ձու, ձուկ, Ձ Ձ
Զվարճը գնաց Զորագեղ:

ԿԱՐՄԻՐ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԸ

Մեր յերկիրը լայնարձակ,
Ծաղկափթիթ մի պարտեզ,
Ուր պայծառ ե կյանքը նոր,
Վառ արևի լույսի պես:

Քեզ ծնել են ու սնել
Լենին պապին թանկագին
Յեվ հարազատ Ստալինը՝
Սոաջնորդը մեր անգին:

Այսօր, զվարթ քո տոնին,
Առած կարմիր դրոշներ՝
Մենք գոչում ենք միաձայն.
«Կեցցե Կարմիր Հոկտեմբեր»:

Փ ֆ

Փ

Փուր-գոն	Սա-ֆար
Փայ-տոն	Նու-նու-ֆար
Ռա-ֆիկ	Կար-տո-ֆիլ
ձա-գար	ձե-ռա-գործ

ՇՈՒՆԸ

Հաֆ-հաֆ, հաֆ-հաֆ,
Ահա այսպես
Հաջում եմ յես,
Հաֆ-հաֆ, հաֆ-հաֆ,
Ու տունն այսպես
Պահում եմ յես:

Ֆ ֆ ֆայրոն, ֆ ֆ
ֆյուրան գնաց ֆուռ:

ԳԵՐԱԶԱՆՑԻԿԸ

Հիմա ազատ
Կարգում եմ յես,
Գիտեմ յերգեր,
Խաղեր պես-պես,
Գրում մաքուր
Ու գեղեցիկ՝
Ամեն բանով
Գերազանցիկ:

Մենք բոլորս ել պնդեմք
Գերազանցիկ ինչպե՛ս:

ՎԼԱԴԻՄԻՐ ԻԼՅԻՉ ԼԵՆԻՆ

Ուրախ և յերջանիկ են ապրում Խորհրդային
յերկրի յերեսաները:
Ո՞վ ե այդ կյանքն ուրախ դարձրել:
Ո՞վ ե մեր յերկիրը յերջանիկ դարձրել:
Բուռեվիկների կուսակցությունը:
Լենինի-Ստալինի կուսակցությունը:

ԼՍՎ ԸՆԿԵՐ

Վոլոդյա Ուլյանովը սովորում էր գիմնա-
զիայում:

Նրա ընկեր Կոլյան ասում էր.

— Թվաբանությունը լավ չեմ հասկանում:
Գնամ Վոլոդյայի մոտ, նա ամեն բան գիտե:
Նա գնաց Վոլոդյայի մոտ: Վոլոդյան խըն-
դիրները բացատրեց և սովորեցրեց նրան:

Վոլոդյան հաճախ շուտ էր գնում դպրոց,
վոր դասերն սկսվելուց առաջ ընկերներին ոգնի:

Մենք պետք է մեր սիրելի
Վոլոդյայի պես լինենք.
դասերս լավ սովորենք և
մեր ընկերներին ոգնենք:

Գրեցեք, թե յերեխան ի՞նչ է անում:

ՄԵՐ ՍԻՐԵԼԻ ՍՏԱԼԻՆԸ

Ընկեր Ստալինը խորհրդային Միության ժողովուրդների, ամբողջ աշխատավորների առաջնորդը և ուսուցիչն է:

Նրան ջերմ սիրով սիրում են ամբողջ աշխարհի աշխատավորները:

Ընկեր Ստալինը լեռնհամեն
րին շապր ե սիրում:

Միխայիլ Իվանովիչ
Կալինին

Վյաչեսլավ Միխայլովիչ
Մոլոտով

ՄԵՐ ԶԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Այնտեղ, ուր առաջ
Քարոտ եր, խոպան,
Հիմա գործում են
Տրակտոր ու կոմբայն:

Այնտեղ, ուր առաջ
Ճահիճ եր նեխած,
Հիմա գործարան,
Քաղաք են շինված:

Կլիմ Յեֆրեմովիչ Վորոշիլով

ԸՆԿԵՐ ՎՈՐՈՇԻԼՈՎԸ

Հոկտեմբերյան Մեծ Հեղափոխության տոնին Կիմիկն ու իր հայրիկը գնացին Կարմիր հրապարակը:

— Տես քանի ողանավ ե թռչում, հայրիկ,—ասաց Կիմիկը:

Մեկ ել Կրեմլի մեծ դարպասը բացվեց և դուրս յեկավ մի մարդ՝ ձի նստած:

— Ընկեր Վորոշիլովն ե,—բարձրաձայն գոչեց Կիմիկը:

Այդ ուր Կիմիկի ուրախությանը չափ չկար:

Դիտեցեք այս նկարը, մի փոքրիկ պատմություն մտածեցեք և պատմեցեք:

Դա՛նքուկ
Մա՛հապա՛ն չե՛
Նա յե՛րբե՛կ,
Զայն ե Կա՛լիս
Թե՛ «Յե՛կե՛կ»:

ՈՂԱԶՈՒ

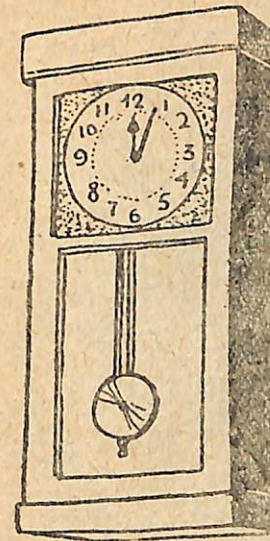
Կուգեմ լինել ողաչու,
Վորպես հսկա մի թռչուն,
Յենեմ, թռչեմ ամպերում,
Ինչպես հերոսն ե անում:

ՄԵՐ ԸՆՏԱՆԻՔԸ

Մեր ընտանիքը մեծ ե:

Հայրիկս ու Սուրեն յեղբայրս աշխատում են Արա-
րատ գործարանում: Մայրիկս անտեսությամբ ե զբաղ-
վում: Թամար քույրիկս ուսուցչուհի յե: Յես սովորում
եմ դպրոցում: Փոքրիկ յեղբայրներս՝ Յերվանդն ու Սա-
քոն, մանկապարտեզ են հաճախում:

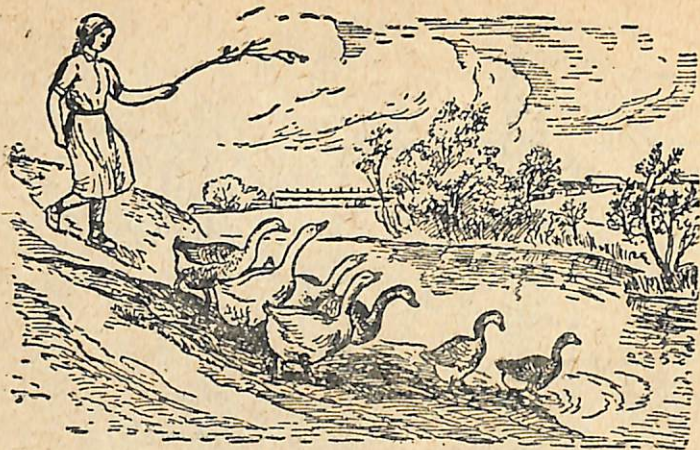

ՀԱՆԵԼՈՒԿ

Յես շարժվում եմ
Անդադար,
Ջայնս քնքուշ,
Միալար,
Գիշեր, ցերեկ
Միշտ արթուն,
Բայց նման չեմ
Յես մարդուն:

Գրեցեք, թե տղան ինչ ե անում:

Աագեր

գո՛ւ, գո՛ւ, շարակեր

Ան ու ապիրակ իմ՝ աագեր

հերի՛ք փորչափ լողացի՛ք,

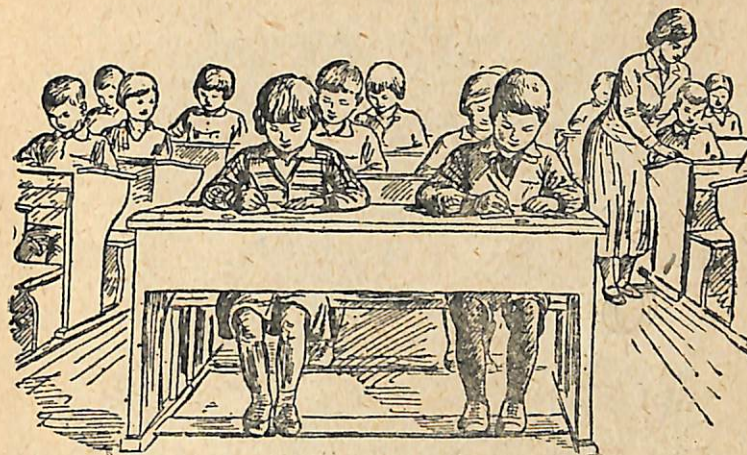
կարո՛ւիս ցուրիկ լվացի՛ք,

հերի՛ք փորչափ գերի՛ս մոր

փորդեր կերա՛մ դու՛մ ցղմոր:

Գնան՛ք, գնան՛ք դեպի ցու՛ն,

Զեյ կուտ կտամ իրիկուն:

ՄԵՐ ԴԱՍԱՐԱՆԸ

Մեր դասարանը մի մեծ ու լուսավոր սենյակ է: Դասարանում դրված են նստարաններ և գրատախտակ: Նստարանների առաջ դրված են սեղան և աթոռ ուսուցչի համար:

Մենք մեր դասարանը միշտ մաքուր ենք պահում:

ՀԱՆԱՔ

- Քանի՞ ձուկ ես բռնել:
- Այնքան, վոր համրել չի կարելի:
- Բայց քո դուլի մեջ փոշինչ չկա:
- Հենց դրա համար ել համրել չի կարելի:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼ ԿԼԻՆԵՆ

Մի ծերունի խնձորենի յեր տնկում:

Ծերունու թոռն ասաց նրան.

— Ինչո՞ւ յես խնձորենի տնկում, պապի: Դրա պը-տուղներին յերկար պիտի սպասես: Դրա տված խնձորը դու չես ուտի:

Ծերունին պատասխանեց.

— Յես չեմ ուտի, դու կուտես, և շնորհակալ կլինես:

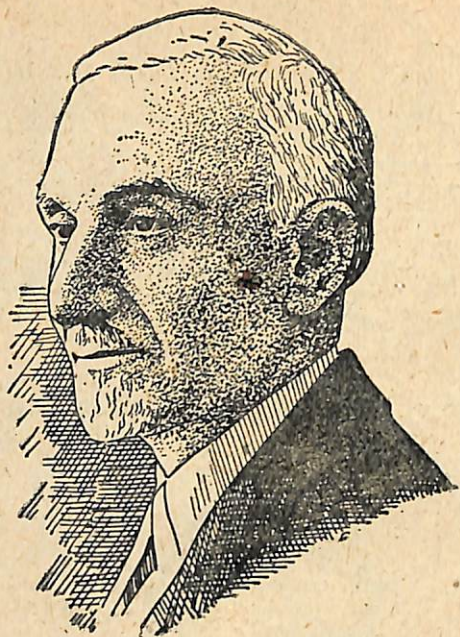
Գրեցեք, թե տղան ինչ է անում:

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՊՈԻՇԿԻՆ

ՔԱՄԻ

Քամի, քամի դու ուժեղ,
Ման ես գալիս ամեն տեղ,
Կապույտ ծովի ես դու հուզում,
Սև ամպերը հալածում:
Ուժեղ ես դու ամենքից,
Չես վախենում փոշ փոքից:

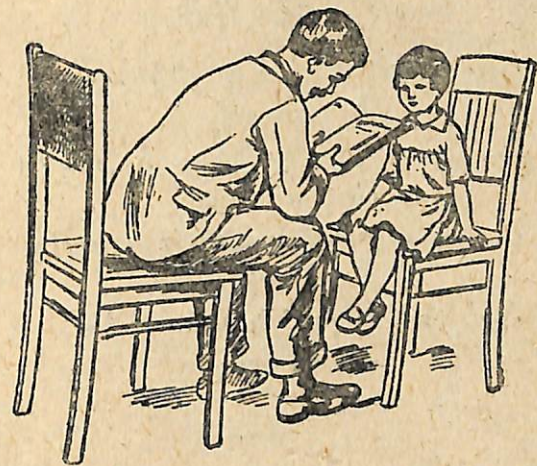
ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ԹՈՒՄԱՆՅԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ՉՅՈՒՆԸ

— Վայ, մայրիկ ջան, տես,
Բախն ու գուռը լի
Ինչքան սպիտակ
Թիթեռ ե գալի...
Եսքան շատ թիթեռ
Չեմ տեսել յես դեռ:
— Չե, իմ անուշիկ,
Թիթեռներ չեն եդ,
Թիթեռներն անցան
Ծաղիկների հետ:
Եդ ձյունն ե գալի,
Փաթիլն ե ձյունի,
Վոր կարծես սպիտակ
Թիթեռնիկ լինի:

ՉՄԵՌ

Աշնան վերջին քամին յեկավ,
Սրբեց դաշտեր, ձոր ու լեռ,
Յեվ ամենքին համբավ բերավ,
Թե գալիս ե ցուրտ ձմեռ:

Ու մռայլեց յերկինք, գետին,
Մեզը պատեց դաշտ ու սար,
Ցուրտը յեկավ տիրեց յերկրին,
Ճերմակ հագավ մեր աշխարհ:

Գրեցեք, թե ինչ ե անում հայրիկը, ինչ ե անում
փոքրիկ աղջիկը:

ՂԱԶԱՐՈՍ ԱՂԱՅԱՆ

Ա.Ռ.Ա.Վ.ՈՏ

Արեգակը դուրս ելեկել
Պսպղալով,
Շողքը յերգիկից ներս ելնկել
Շողշողալով:
Ծույլ տղայի քունն ետարել
Խումփալով,
Տրեխները շունն ետարել
Մումռալով:

ԱՐՈՒՍՅԱԿԻ ԱՆԿՈՂԻՆԸ

Քնելուց առաջ Արուսյակը բաց արավ սենյակի
պատուհանը:

Յերկու-յերեք աթոռ շարեց իրար կողքի: Նրանց
վրա փռեց իր վերմակը, ներքնակը, բարձը, սավանը:

— Ի՞նչ ես անում, Արուսյակ, — հարցրեց մայրիկը:

— Այսօր մեր ուսուցչունի ընկեր Սոֆիկն ասաց,
վոր քնելուց առաջ սենյակի ողը պետք ե թարմացնել:
Պատուհանը բաց եմ արել, վոր համ ողը մաքրվի, համ
եւ անկողինս թարմանա:

ՀԱՆԱՔ

— Մեր ձին որական 5 կիլոգրամ գարի յե ուտում:
— Իսկ մեր ձին փիղ եւ կարող ե ուտել:
— Ինչո՞ւ յես սուտ ասում:
— Սուտ չեմ ասում: Ախր դու չհարցրիր, թե ինչ
ձի: Յես շախմատի ձիու մասին եմ ասում:

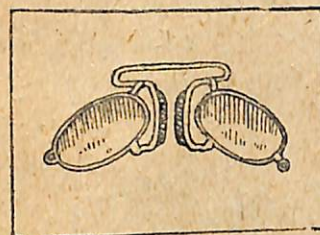
ՆԱՊԱՍՏԱԿԻ ՄԱՍԻՆ

Ձմռանը նապաստակը շատ է մրսում:
 Վազվզում է անտառում և ծառերի կեղևը կրծում:
 Ջյունն ել է սպիտակ, նապաստակն եր:
 Դրանով ել նա աղատվում է շներից և խորամանկ
 աղվեսից:

Խանդավառ
 Ամառ, ջմեր
 ռի շոր ունի,
 Կարից, Կամուրջ
 Շերկուղ չունի:

Գրեցեք, թե յերեխան ինչ է արել, շունն ինչ է
 անում:

Ա . . . ց

• ու •

• ե • ա • • ի •

• ա • ա • • յ •

ԱԹԱԲԵԿ ԽՆԿՈՅԱՆ

Կլորիկ, թմբլիկ,
Հասակս ե պստիկ,
Աչքերս են գեղեցիկ,
Այտերս են խնձորիկ,
Բերանս ե անուշիկ...
Ո՞վ կա ինձ պես սիրունիկ:

ԴԱՍԵՐԻՑ ՀԵՏՈ

Յերեկ, դասերս սովորելուց հետո, սկսեցի տատիկիս համար հեքիաթ կարդալ:

Տատիկը լսեց, լսեց, ապա ճակատս համբուրեց ու ասաց. «Սովորիր, սիրելիս, այժմ ձեզ համար բոլոր դռները բաց են»:

Յես չհասկացա, թե ինչ ասաց տատիկը և վազեցի հայրիկիս մոտ:

Հայրիկս բացատրեց, փոր մեր յերկրում Խորհրդային իշխանությունը յերեխաների համար դպրոցի դռները բաց ե արել: Առաջ այդպես չեր:

ՀԱՆԱՔ

— Հիշիր, փոր այսօրվա գործը վաղվան թողնել չի կարելի, — ասաց հայրիկը փոքրիկ Կարենին:

— Վոր այդպես ե, հայրիկ, վաղվա համար թողած խաղաղը բեր ուտենք, — պատասխանեց Կարենը:

Գրեցեք, թե նապաստակն ինչ է անում:

ՀԱՍՄԻԿԻ ՆԱՄԱԿԸ

Իմ լավ տատի,
Քաղցրիկ տատի,
Կարոտ եմ քեզ,
Աննման,

Ի՞նչ կլինի
Գիրս կարդա՝
Վեր կենաս դաս
Յերեվան:

Իմ լավ տատի,
Անուշ տատի
Հոկտեմբերիկ
Դարձա յես,

Դպրոց գնում,
Մարզանք անում,
Գիր եմ գրում
Մեծի պես:

Անցյալ որը,
Գիտե՞ս, տատի,
Այբբենարանը
Պրծա,

Լավ կարգալու
Համար այսօր
Մի սիրուն գիրք
Ստացա:

ՎԱՏ ԸՆԿԵՐ

Յերկու ընկեր գնացին անտառ վորս անելու:
Հանկարծ նրանց առաջ մի արջ դուրս յեկավ:
Ընկերներից մեկը ծառը բարձրացավ, իսկ մյուսը
պառկեց, շուռնչն իրեն քաշեց, վոր արջը կարծի թե մե-
ռած է:

Արջը մոտեցավ, հոտոտեց և, նրան մեռած կար-
ծելով, թողեց գնաց:

Այդ ժամանակ ընկերը ծառից իջավ և ծիծաղելով
հարցրեց.

— Արջը քո ականջին ի՞նչ ասաց:

— Արջն իմ ականջին ասաց, վոր մյուս անգամ
քեզ նման մարդու հետ վորսի չգնամ, վոր փտանդ
պատահելիս մենակ թողնի ու փախչի:

փաթիլներդ
 փաթիլներդ
 թնկեր առած
 ջրապու՛մ եմ
 Դեպի ցած,
 Իզնու՛մ եմ փար
 Արագ - արագ,
 Աշխարհն առնու՛մ
 Իրենց փակ:

ՅԵՂԵՎՆԻՆ

Աճել եր մի
 Մեծ յեղևնի
 Մերկ բացառի մերկ լանջին,
 Ականջ դնում
 Բուքի, քամու
 Յեվ փոթորկի հառաչին:
 Շուրջը տրտում,
 Սառույց ու ձյուն,
 Մենակ եր նա բացատում,
 Վորտեզ միայն
 Վախկոտ, սոված
 Նապաստակն եր թռչկոտում:
 Այժմ, ահա,
 Կանգնած է նա
 Տաք, ընդարձակ դահլիճում,

Ուր յերջանիկ
Մանուկների
Ուրախ ձայներն են հնչում:
Հագել ե, տես,
Շորեր պես-պես,
Դարձել սիրուն տոնածառ,
Շուրջն ուրախ,
Յերգ ու ծիծաղ,
Յերջանկություն անսպառ:

ԹՈՉՆԻԿՆԵՐ

Մի իրիկուն թոռնիկները շրջապատեցին Գյուլնազ տատին և խնդրեցին, վոր տատիկն իրենց թռչնիկներ շինի:

Տատը թոռնիկներից մեկին վեր առավ, դրեց ծնկան վրա, ձեռքերից բռնեց և վեր ու վար թափ տալով յերգեց.

Հո՛ւ, դո՛ւ, դո՛ւ,
Ա՛ դո՛ւ, դո՛ւ,
Նա՛կ, նա՛կ, նա՛կ,
Ա-դու-նա՛կ:
Թը՛ռռռ...

Հետո մի ուրիշն ընկավ տատիկի գիրկը և խնդրեց.
— Տատիկ ջան, տատիկ, ինձ ել կաշաղակ շինես:
Տատիկը նրան ել դրեց ծնկանը և առաջվա պես յերգեց.

Չա՛, չա՛, չա՛,
Կա՛, չա՛, չա՛,
Ղա՛կ, դա՛կ, դա՛կ
Կա-չա-դա՛կ:
Թը՛ռռռ...

— Տատիկ ջան, տատիկ, ինձ ել ծիտ շինես,—ասաց ամենքից փոքրը:

Տատիկը նրան ել վեր ու վար թռցնելով յերգեց.

Ծիտ եմ, ծիտ եմ,
Ծլվում եմ՝
Ծիվ, ծիվ, ծիվ,
Վոստոստում եմ,
Թռչկոտում եմ՝
Տիվ, տիվ, տիվ:
Արի թևիկ,
Արի փետրիկ,
Վոր յես դառնամ
Փոքրիկ ծիտիկ,
Փոքրիկ ծիտիկ,
Պիծիկ-միծիկ:
Թը՛ռռռ...

ՆՈՐ ՏԱՐԻ

—Ա՛յ նոր տարի,
Գալի բարի,
Դու մեզ նվեր
Ի՞նչ ես բերել.

Արդյոք խնձոր,
Չիր ու սալճոր,
Թե՞ տանձ ու նուռ,
Չամիչ մի բուռ:

— Զան մանուկներ,
Թող ձեզ մրգեր
Մայրիկը տա,
Ինչ միտ չկա:

Յես ձեզ համար
Մի-մի հարմար
Գիրք եմ բերել
Մեջը պատկեր:

Սրա նման
Ուրիշ լավ բան
Ել չգտա
Իբրև ընծա.

Գիրքն է տալի
Մտքեր բարի,
Յերգ, ցնծություն,
Խաղեր սիրուն:

ՏՊԱԳԻՐ ՓՈՔՐԱՏԱՌԵՐ

ա բ գ դ ե զ ը թ ժ ի լ խ ծ կ հ ձ ղ ճ մ յ
ն շ ո չ պ ջ ռ ս վ տ ր ց ու փ բ է ֆ

ՁԵՌԱԳԻՐ ՓՈՔՐԱՏԱՌԵՐ

ա բ գ դ ե զ ը թ ժ ի
լ խ ծ կ հ չ ղ ճ մ յ
ն շ ո չ պ զ ռ ս վ
տ ր ց ու փ բ է ֆ

ՏՊԱԳԻՐ ՄԵԾԱՏԱՌԵՐ

Ա Բ Գ Դ Ե Զ Ը Թ Ժ Ի Լ Խ Ծ Կ Հ Ձ Ղ Ժ
Մ Յ Ն Շ Ո Չ Պ Ջ Ռ Ս Վ Տ Ր Ց ՌԻ Փ
Ք Ծ

ՁԵՌԱԳԻՐ ՄԵԾԱՏԱՌԵՐ

ա բ գ դ ե զ ը թ ժ ի
լ խ ծ կ հ ջ ղ ճ մ յ
ն շ ո չ պ զ ռ ս վ տ
ր ց ու փ բ է ֆ

Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ
Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ
Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ
Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ
Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ
Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ
Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ
Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ
Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ

Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ
Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ
Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ
Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ
Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ
Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ
Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ
Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ
Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ	Ɔ

Պատ. խմբագիր՝ Արգար Մովսիսյան
Ցեխ. խմբագիր՝ Ի. Վարդանյան
Սրբագրիչ՝ Ս. Փարսադանյան
Հոնաբուրդ սրբագրիչ՝ Շ. Գաբազադ

Գրավիտի լիպով՝ Բ—1032. Հրատ. 5136.

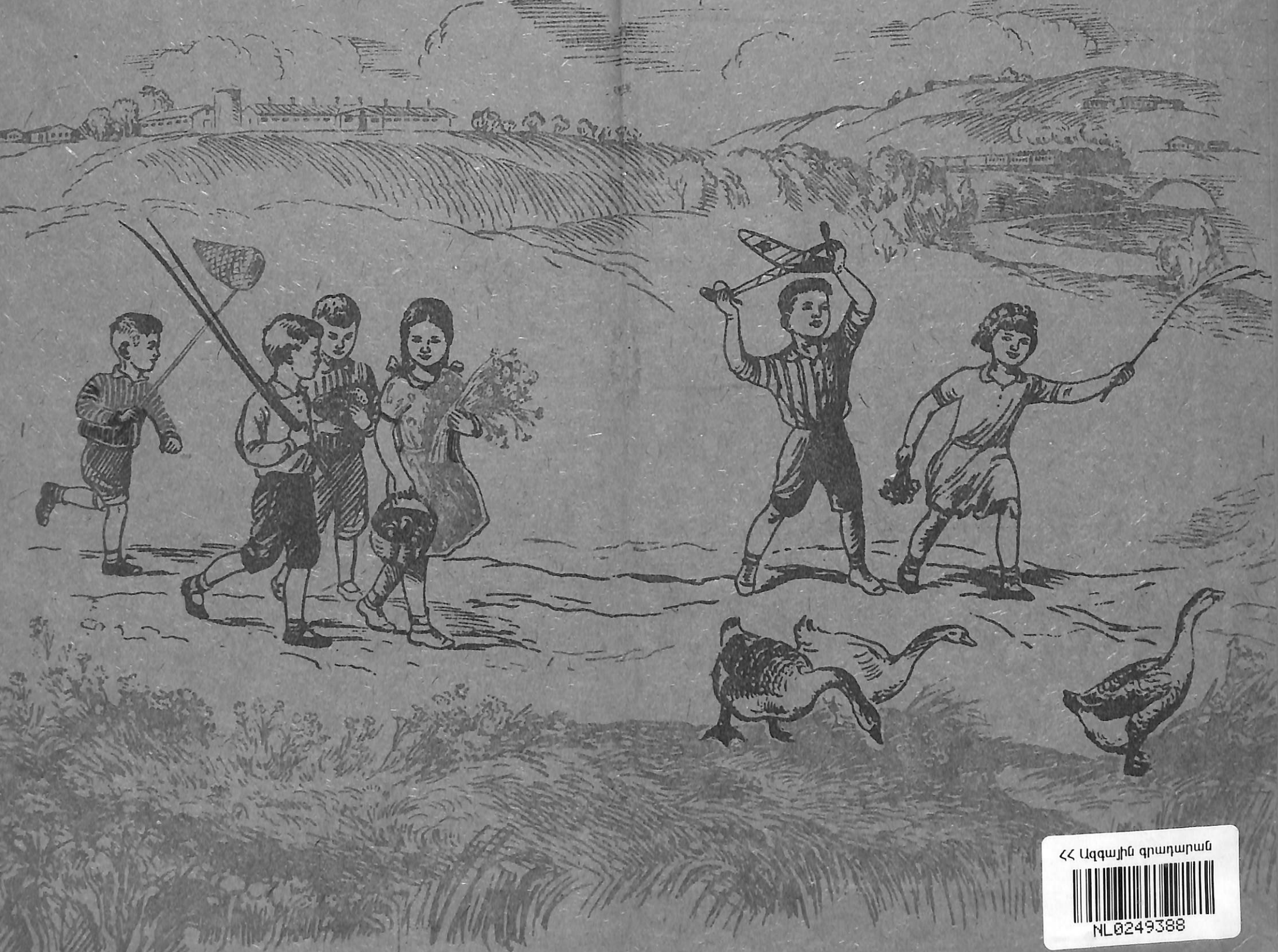
Պատվեր 64. Տիրաժ 50 000.

Թուղթ 62×94. Տպագր. 5 մամ.

Հանձնված է արտադրության 17 հունվ. 1940 թ.

Ստորագրված է տպագրության համար 31 հունվ. 1940 թ.

Հայկազանյան տպարան, Յերևան, Լենինի, 65

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0249388

2991

8660